

Forfatter: Nansen, Peter

Titel: JULETRÆET

Citation: Nansen, Peter: "JULETRÆET", i Nansen, Peter: *Samlede Skrifter Bd. 3: Noveller; Skitser; Dramatiske Smaating*, Gyldendal, 1908-09, s. 127. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-nansen03ny-shoot-workid61467.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter Bd. 3: Noveller; Skitser; Dramatiske Smaating

JULETRÆET

De staar i Kreds og venter, til Mo'r faar pustet sidste Lys ud og siger: "Nu maa I plyndre væk!"

Og Børnene farer løs, hver efter sin Evne og Forstand.

Der er dumme Børn imellem: de gramser efter forgyldte Æbler og Rasleguldet, som hænger i Duske.

Der er fede og magelige Børn: de stiller sig ganske roligt hen og tømmer Kræmmerhuse og Net, og naar de finder Pebernødder deri, lister de dem snedigt over i andre Gemmer og beholder selv kun de lækreste Sager.

Der er svage Børn: de puffes til Side og staar forknytte med Graaden i Halsen bag de andre, indtil en af de Voksne opdager dem og samler nogle Haandfulde sammen til dem.

Og der er ærgærrige Børn, som klatrer paa Stole og staar paa Tæerne saalænge, til de naaer at plukke Topstjernen ned. Ved Siden af den hænger ogsaa gjerne delikate Marzipanfigurer og saftige Appelsiner, som gaar med i Købet.

Saadan plyndrer Børnene Juletræet, hver efter sin Evne og Forstand.

Barnet sover ind med Øjnene fulde af Lysenes Skær, med Maven fuld af Sødhed og Slik.

128

Det sover tungt og uroligt, drømmer en Mængde om skinnende Sale og Sang og Musik og Virvar og Støj.

Det vaagner tidligt og husker, at det er Jul. Gaverne ligger i Dagligstuen under Træet. Hvordan mon de ser ud i Dag? – Fa'r og Mo'r sover endnu. Det lister sig op, paa bare Fødder, i Natkjolen. Ud i den kolde Korridor, ind gennem Spisestuen. Der er næsten mørkt, Gardinerne er trukne for. Dagligstuedøren staar paa Klem – hvor der ser sort ud derinde!

Barnet bliver staaende paa Dørtærskelen, grebet af Uhygge. Træet staar som en truende Skygge, koldt og bart, bøgende sig ud med lange Arme. Der er saa gravstille herinde i det skumle Værelse, at det høres, naar Naale drysset ned fra Grenene. Og saa møder de stive Blikke Billedet af en lille hvidklædt Skikkelse i Spejlet, der hænger skraat frem over Sofaen.

Barnet skynder sig aandeløst tilbage, støder de smaa Fødder mod Bord- og Stoleben, faar ikke Tid til at lukke Dørene og kryber rystende ned i Dynerne, som endnu er varme. Der gemmer det sig ind; tør ikke se op af Angst for at møde noget stygt, er lige ved at græde og falder tilsidst igen i Søvn.

Naar saa Mo'r staar op, kigger hun hen til den Smaa, som ligger helt begravet i Puderne. Hun bøjer sig ned, kysser den hede Pande og smiler.

Træet bliver sat i Skabestuen; dér staar det og drysset sine Naale fra Jul til Nytaar. Der klæber lange gule og røde Stearinflager til Grenene – det er alt dets brogede Pynt. Børnene kigger ind 129 til det, i Begyndelsen lidt sky og højtidelige, men snart er de mindre forlegne. De vender hver eneste Gren, lægger sig Gang efter Gang paa Maven og roder op i Baljens Sand for at se, om der dog ikke et eller andet Sted skulde have forputtet sig lidt Godt.

Og saa har de faaet at vide, at Træet skal pyntes igen til Nytaarsaften.

Det var altsaa det hele! Et Juletræ er bare et pyntet Grantræ – slet ikke noget aparte dejligt, som Julen havde bragt, men noget, man kunde have lige saa tit man vilde, blot man kunde faa Mo'r til at give Knas og Stads.

De staar og venter foran Dagligstuedøren. Gennem Sprækkerne kan de se, hvordan det bliver lysere og lysere. Det er Fa'r, der "tænder" derinde.

De er næsten lidt flove; de kan slet ikke blive saa spændte og forventningsfulde, som Mo'r vil have, at de skal være.

Saa gaar Døren op. Ikke Husets Børn, kun Vaskerkonens lille Pige, siger: "aah!" De andre lister sig stille omkring, finder Træet fattigt, synes, at der er langt færre Lys end forleden, tager Mønstring over, hvad der er hængt paa, og længes kun efter, at Lysene skal brænde ud.

Nu ser de, hvordan det hele er *gjort*. De lægger Mærke til alle Lysepiberne, til hvert Baand; de ser, at mange af Kræmmerhusene og Kurvene er krøllede og revne.

Og saa gaar en stivskørtet seksaars Tulle hen og siger i en beskyttende Tone til Vaskerkonens lille Pige:

"Synes Stine ikke, at Juletræet er dejligt?"

130

131